

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

••• Egyes lappeldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. •••

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., felévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

A földi király.

Sok vad hajítás burjánzik fel úgy választások alkalmakor. A pártok mindenike biztosra hirdeti a győzelmét szóval és írásban s főleg vidékről a legvadabb fogalmazású távirati hírekkel árasztják el a fővárosi politikai lapokat, amelyek — távol az események színterétől — a maguk tájékozatlanságukban közzé tesznek mindent amit kapnak, legyen az bár a legboldobdabb dolog a világon.

De még is a vadhajítások legvadabbja az a távirati tudósítás, mely a *»Budapesti Hírlap«* f. hó 26-iki számában jelent meg Szegedről keltevezve és amelyben egész komolyan van elmondva, hogy az algyői nép földi királyának nevezi Sima Ferenczet, ruhája szegélyét és kezeit csókolgatja és házi istentiszteleteket tart megválasztatása sikere érdekében.

Hogy vajakos vén asszonyok ráolvassanak a tehénre, mikor véres tejet ad; hogy kártyavető cigánynép misztikus szertartásokkal akar segíteni a legény vagy lány szerelmi baján: ez mindennapi dolog.

Kerül rá eset elég és a sok közül nem egy lesz hírlapilag a nagyközönségnek elujságolva.

Hanem házi istentiszteletek kor-

tes szolgálatban, melyeknél a gyevi asszonyok olvasnak rá a Sima reménybeli mandátumára: ez már olyan horribilis örültség, amiről lehetetlen megbotránkozással nem venni tudomást, hogy komoly politikai lap ilyen közölgjön és közönsége elé tálaljon.

E szerint Algyón külön házi istentünk került a vén asszonyoknak Sima Ferencz személyében, akinek tiszteletére házi oltárokat emelnek és ez a külön isten egyúttal a gyevi külön földi király is.

Hát hiszen, akinek guztusa a Sima-imádás: miattunk külön oltárt is emelhet e jeles népbolonditónak. A Felsőnek sem lesz valami erős rivalisa ez a külön gyevi király.

De, hogy a fővárosi lapokat egyszer már alaposan felvilágosítsuk a felől, hogy ez az imádott földi király mi fajú teremtes? — nem lesz érdektelen, ha bemutatjuk őt a maga igaz mivoltában.

Első Sima Ferenc, a gyevi vén asszonyok kegyelméből a legújabb földi király, szereti magát a nép igaz, önzetlen barátjának hazudni, aki még a maga kárával is mindég és mindenben a nép javát keresi.

Nem szólunk arról, hogy mi volt I. Sima Ferenc?

Tanítási képtelenség címén elcsa-

pott segédtanító, aki elcsapatása pillanatában kezdett magában hivatást érezni, hogy a társadalom oszlopa legyen.

Arról sem szólunk, hogy stréber volta a fölkapaszkodás legjobb eszközeül a politika tekervényes útait ismerte fel, melyeken fenn a hegyen, a függetlenségi 48-as elvekben vetette meg a lábát.

Az ellenzékieskedés pompásan jövedelmese állásnak bizonyult, hát kiaknáta.

Felvitte vele egészen a városi tanácsnokságig, amikor Szentest az 1879., majd 81-iki árvízveszedelem fenyegette, amelynek elhárítására a kormány a körös-tisza-marosi ármentesítő társulatot teremtette meg, ide küldvén annak létesítésére Horváth Gyulát kormánybiztosnak.

Sima Ferenc új földi király ekkor kezdte csak igazán szedni stréber-sége gyümölcsét.

Vad haraggal támadt lapjában a kormánybiztoság és kormánybiztos ellen. Marta, rugta, harapta, akár most a főispánt. De nyomban farkcsóváló, jól dresszírozott hive lett a kormánybiztosnak, ahogy az jó zsiros koncot dobott neki és kinevezte, 2000 ft évi fizetéssel ideiglenes társulati igazgatónak.

Az ártéri kisbirtokosok, tehát a népi érdekeit addig védő mérges

TÁRBA.

Honához.

Napról-napra halványulnak:
Boldogságom, örömem,
Mindennap egy drága emlék
Vész a multha — hidegen —
Mindennap egy drága emlék!
Mi marad majd énnekem?
Hogy ne bolygjak vigasztalan
Által egy hús életen...

Fog-e majd még felderülni
Sötét éjjem nappala?
Szíved, mely elfordult tölem,
Ég-e értem valaha?
Szólj, kegyetlen! tépd ki szívem,
Az se fáj úgy énnekem,
Mint igéző ajakadról
E kemény szó: sohasem!

Lesz-e újra kor, hogy téged
Karom általöllelhet?
Fennen dobogó szívemre
Szoríthatom szivedet?
Megjön-e majd az az óra
Mikor csókot csók tetéz?
Mikor szemem szép szemednek
Tiszta mennyegébe vész!?

Oh, ne kinozz! felelj, kérlek,
Ne hagyd tovább epednem —
Oltsd ki avagy gyujtsad lángra
Tépelődő szerelmem.
Tépd a szívem ki, kegyetlen!
Nem fáj az úgy énnekem —
Mint a kétség közt vergődő
Reménytelen szerelem.....

Harkai Zoltán.

Az „Atyafiak”.

— Színmű 3 felvonásban, írta: Csiky Gergely. —
(Színe kerül nálunk holnap.)

Korán elhunyt legjelesebb drámáiróknak *»Atyafiak«* című színműve a jövő hó elséjén, hétfőn fog először színe kerülni színházunkban.

Mint tudjuk, a nagy írónak e műve csak egy héttel halála után került színe a nemzeti színházban, az első próbákon még jelen volt a szerző s elégedetlenül nézte végig darabjának egyik és egyszersmind az utolsó próbáját, a melyet ő látott. S mintha a halál lehét már érezte volna, ő, ki mindenkor a legnagyobb elismeréssel adózott az előadó művészeknek, most türelmetlenül és izgatottan adott utasításokat.

Az előadás sikerét már nem élhetette meg, s a közönség mely a darabot élvezte, a premiéren már csak képzeletben láthatta

a nagy író koszorúzott homlokát és mindig szelíden mosolygó, elégedett arcát.

Mély fájdalom vett erőt a közönségen, kettős fájdalom volt az: szólt a holt költőnek és az előadott színműnek.

Csiky Gergelyt életében azzal szereték vádolni, hogy tipikus alakjai mind hasonlók egymashoz és az újságírók egy-egy új darabjant a színe hozásánál már valóságos sportot üttek azzal, hogy az író új alakjaihoz megtalálják a modellt egy korábbi darabjában.

Az *»Atyafiak«* úgy látszik kegyelmet nyert előttük. Beismerték egyhangulag, hogy Csikynek ez az új darabja különbözik minden más darabjától s új, eddig nem tapasztott nyomon haladva, új alakokkal ismert meg bennünket.

Az *»Atyafiak«* határozottan irányzatos mű; meséjét a magyar társadalomból meríti. Abból a nagy osztályból, mely kényelemben élve s a munkát kerülvé, mas ember esze, munkája s vagyona után él, a mely rideg, számító önzésében útját állva a folytonos haladásnak, a szorgalomnak, végre is terhére valik embertársainak.

A mint az író maga mondatja el egyik ilyen alakjaival: »Miként az erős, életképes nagy fát ellepi a kúszó növények és gombák, magukba ezen nagy fából szívva erőt és

és harapós demagóg, aksománybiztos dicsőítője lett, aki nemcsak itthon fékezte meg arra az időre szóló politikai elveit; de sőt a szomszédos Kun-Szt.-Mártonban, határozottan felrugva ezen elvét, a kormánypárt jelöltjének, — a most kinevezett kereskedelmi miniszternek — tett kortes-szolgálatokat a függetlenségi párt jelöltje ellen.

Mint mindenkinél, aki képzettség nélkül szűkölködik, akiben tehát semmi politikai ítélőképesség nincsen: az elvála is alarendelt jelentőségű volt mindenkor, amelyet jövedelmezése szerint lehet és kell változtatni.

Zsiros hivatalért teljesített kormánypárti korteszolgálatokat, mert ural, Horváth Gyula így kívánta és azóta egész politikai állásfoglalása örök hullámszabán van.

Kevés időbe telik: Apponyista lesz belőle.

Ez a politikai karaktere az új földi királynak.

És ehhez fogható szabású az egész ember.

Hízeleg mindenkinek, akinek hasznát véli látni önös célja elérésénél; de örült dühvel marja meg ugyanazt akinek az imént még hízelgett, abban a pillanatban ahogy megbizonyosodik, hogy az illető tisztességérzete fellázad az ő tisztességétlen üzemlei vagy személyes bosszútörekvései ellen.

Ma feldicsér, holnap rád csattogtatja a fogát. Holnapután — úgy eshet — újból a mennyekig magasztal. De mindig csak a saját érdekét hajszolva, mert ez a legelső, a legfőbb.

Népérdek, közügy: hazug cégér, mely alatt mindig és mindenben önmagát árulgatja.

A vármegye egész értelmiségének bűnös közönye nevelte nagyra és összes sikerei ebben a bűnös közönyben gyökereznek.

életet, gyakran oly nagy mennyiségben, hogy ezen gombak ismét rajtuk élő kisebb gombáknak adhatnak életet: úgy mi is, a társadalom parazitái élősködünk a gazdag, erős emberek munkáiból és ellepjuk a törzset úgy, hogy rajtunk ismét kisebb paraziták élősködnek.

Loosi Gabor a fiatal nemes törzs, ki szívében hordja már anyjától örökölte a halálos kórságot. Rokonai sóvarán várják halálát, s a paraziták szakarú körmeivel ássák be magukat a fiatal nemes törzshe, hogy minél előbb kiszarasszák s maguknak sajátítsák el vagyonát.

E rokonok kapzsisága és a paraziták egymás ellen való küzdelme olyan igaz, erőteljes vonásokkal van a darabban megrajzolva, hogy az maga az élet.

Az élősdiek e rideg, sivár környezetében valóságos oázis egy nemeskeblű fiatal nő, kit Loosi szeretett, de bekövetkezett korai halála megakadályozta abban, hogy nőül vehesse.

Az írónak éreznie kellett saját tragikus sorsának rövid idő múlva való bekövetkezését, mert ez utolsó színműve jeleneteli ridegebbek bár tömörebbek, alakjai morabbak bár határozottabbak, mint bármely eddigi darabjában és az író ezt érezte, Osz-

Mint az ármentesítő társulat egyik szakaszigazgatója, az 1888-ik évi árvízvédelemből kifolyóan, könnyelmű megrendeléseivel 22 ezer forintos pert hozott a társulat nyakába.

Minden részletét ismerjük e pernek. Birtokában vagyunk a reá vonatkozó összes iratoknak és csak befejezését várjuk, hogy nyilvánosságra hozzassuk.

De konstatálhatunk a periratokból már most egy dolgot: azt, hogy csodálatosképpen kimélték a társulat ügyeinek intézői Sima Ferencet abban a visszaélésben, melyet a védelmi anyagok megrendelése körül elkövetett és bűnéért nem őt, hanem a kereskedőt lakoltatják, arra kényszerítvén e kereskedőt, hogy hosszadalmas perrel érvényesítse jogos követelését.

Konstatálhatjuk azt is, hogy Sima Ferenc csupán ezen egy, tudomásra jött visszaélésénél mintegy 10 ezer forinttal károsította meg az ártéri birtokosokat és ezek közt természetesen a népet is, melynek igaz, önzetlen barátjaul hazudja magát.

Es legyen bár a legkisebb, ami a kezén megfordul, vagy reá bizva van: az új földi király jól kifejlett szimattal keresi ki belőle a saját hasznát, a hogy ezt a társulati gátakon legutóbb történt lucerna-árverés is bizonyítja.

Nem tudjuk, mit tett a társulat főigazgatója ebben az ügyben, ahogy a vizsgálatot megejtette.

De azt tudjuk, hogy ha a hűtlen kezelés egy ehhez fogható esetét tudná Sima Ferenc valamelyik neki nem tetsző községi vagy megyei tisztviselőre rásütni, hát azóta fellármázta volna vele az egész vármegyét, interpelláltatott volna ez ügyben az országházban és megmozdít vala minden követ — még bűnvádi feljelentést is, hogy az illető tisztviselőt erkölcsileg — ér-

lányi Olga szerepét lángelkének egész varázsával ruházta fel.

A darab meséje egyenletes, folyton hatásosabb fejlődő és érdekesebb. Mint a legtöbb darabjában, úgy ebben is a komikai elemet a mellék alakok képviselik.

Bár alig néhány hónapja, hogy Csiky ezen legutolsó színműve a nemzeti színházban nagy sikerrel először előadott, már e rövid idő alatt csaknem az ország minden városában színr került, mindenütt nagy hatást keltve.

És éppen ez a nagy hatás érezteti a színművészet megannyi barátjával még metzőbben azt a nagy fájdalmat, mit Csiky korai elhalálása keltett a szívekben.

Örömmel vesszük, hogy a halhatatlan emlékü író utolsó művét nekünk is alkalmunk lesz megismerni és hszük, hogy Csóka színgazgató drámai szímműzete, melyet az eddig előadott két drámá előnyösen ismertünk meg, mindent elkövet e kiváló mű sikere érdekében.

Kedves köteleességet teljesítünk, mikor az *Atyafiak* holnap előadására közönségünk figyelmét felhívjuk.

H.

d e m e s z e r i n t — meglakoltassa bűnéért.

Mert hűtlen kezelés az, hogy a hirlapilag és dobszóval meghirdetett határidő előtt, tehát az árverezni akarók nyílt kijátszásával tartotta meg az árverést és adta el, jórészt önmagának a társulati gátak lucerna-termését, mely az összes ártéri adót fizetők közbirtoka és így közbirtoka a népnek is.

És ezzel nem csupán az árverezni akaró gazdaközönséget játszotta ki, de megkárosította a társulat vagyionát is; mert hiszen alig néhány órával az árverés után már ugyanazt az általa így összevásárolt lucernát drágábban adta el, mint amennyiért ő maga, az idő előtt megejtett árverésen összevásárolta.

Ime, ilyen az új földi királyi tisztessége! Ilyen emberről írják, hogy a gyevi vén asszonyok köntöse szegélyét és kezeit csokolgatják, azt a kezét, mely az ármentesítő társulatban a köz vagyont, az ártéri adót fizető nép keservesen szerzett fillereit így károsítja meg ezerek erejéig.

És ilyen embernek tartanak külön házi oltárokon külön házi istentiszteleteket, melyeknek híret még komoly politikai napilapok sem átalják a közönség elé tálnai.

Bizony-bizony, nem érdeme, hanem csak a megyebeli értelmiség bűnös közönye és fölötteseinek még bűnösebb, szinte érthetetlen elnézése folytán emelhetta magát az új földi király, mint hazug bálvány arra az oltárra, amelyet nála méltatlanabb még soha sem foglalt el.

És Sima Ferenc minden sikerét csak az a vétkes közöny, fölötteseinek ez az érthetetlen és kifürkészhetetlen elnézése magyarázza meg.

Szentes költségvetése.

A vármegyei törvényhatóság többségének bölcsesége úgy határozott a nyári megyegyűlésen, hogy a f. évi költségvetés tárgyalását már két ízben megtagadott Szentes városnak még egyszer adassék vissza ez a költségvetés azzal, hogy most már, az 1886 XXII. t. cik 61-ik §-ának terhe alatt, vegye komolyan fontolóra és tárgyalja azt le.

Albertényi Antal vármegyei főszámvévo véleménye alapján, e határozattal ellentéves volt az állandó választmány határozati javaslata.

Albertényi ugyanis és vele az állandó választmány abban a nézetben volt, hogy a fölöttes törvényhatóságnak, a fent hivatkozott t. cikk 126. §-a alapján joga van a renitens város költségvetését hivatalból is megállapítani és ehhez képest a határozati javaslat a költségvetés hivatalból leendő megállapítását is indítványozta.

Dörgedelmes beszédekert hallottunk-e megyegyűlésen, a többek közt Sima Ferencről is, melyek oda mennydörögtek, hogy semmiféle hatalom a világon nem csinálhat Szentesnek költségvetést, ha a város képvisellete maga jószántából nem akarja megcsinálni. Mert — mondtak — erre a törvényhatóság nem bír törvényes alappal.

Hát persze, miután a vármegye főtör-

vénytudói, köztük az akkor még törvényhozó Sima Ferenc is így állították, a törvényhatóság fiskális tagjai szépen elhallgattak. Az állandó választmány és ezzel Albertényi határozati javaslata elbukott. Határozatba ment, hogy a rettenetes 61-ik §-terhe alatt fontolja meg Szentes komolyan a helyzetét és tárgyalja le éves költségvetését.

A vármegye bölcseinek e határozatát azonban két részről is megtámadták főlegbezzel. Megtámadta Albertényi Antal megyei főszámvevő és Tasnády Antal dr. polgármester.

Es ime, a belügyminiszter, kinek döntése alá az ügy került, a főszámvevőnek adott igazat azon elvi jelentőségű határozatban, melyet ez ügyben hozott.

Kimondja ugyanis, hogy — a főlegbezzel együtt elutasítja ugyan és jóváhagyja a megyei törvényhatóság határozatát, mely szerint a város, képviselők felosztásának terhe alatt útasított költségvetése létárgyalására; azonban határozatképen kimondja azt is, hogy a törvényhatóságnak, a községi törvény 126 §-a alapján igenis joga leendett, az adott viszonyok közt hivatalból megállapítani Szentes költségvetését.

Nem olyan mindenképpen álló erkölcsi közület hát egy rendezett tanácsú város, amely kénye szerint renitenskedhessen és amelynek makrancosságát meg ne szabózhathatnak fennálló törvényeink.

Ime, bizonyítja ezt a belügyminiszteri rendelet, melyet szó szerint való szövegében itt közlünk:

„Magyar Királyi Belügyminiszter 53571. szám.

Csongrádvármegye közönségének Szentesen.

A vármegye törvényhatósági bizottságának f. évi május hó 31-én és folytatva tartott közgyűlésében 165 sz. a. hozott határozatát, mellyel Szentes város képviselőtestülete második ízben útasított, mikép a tanács által szerkesztett, 1892. évre szóló költségvetést vegye komoly tárgyalás alá, s ennek megtörténte után azt jóváhagyás végett a törvényhatóságnak mielőbb mutassa be anynyalv inkább, mert ellenkező esetben a községi törvény 61. §-ának alkalmazása fog a képviselőtestület ellen igénybe vétetni, — Albertényi Antal vármegyei főszámvevő és dr. Tasnády Antal a város polgármestere részéről közbetét és a városi költségvetésnek az 1886. XXII. t.-c. 126. §. utolsó bekezdése értelmében a törvényhatóság által hivatalból való megállapítást kérő felekezések elutasítása mellett helybenhagyom; mert bárha a törvényhatósági bizottságnak az idézett törvény-szakasz értelmében már most lett volna joga a város részére, melynek képviselőtestülete a f. é. költségvetés tárgyalását ismétleten megtagadta, a költségvetést ez évre hivatalból megállapítani, mégis nem lehet kifogásolni azt, hogy a törvényhatósági bizottság e jogával most nem élve, a város képviselőtestületének a költségvetés elkészítésére és felterjesztésére még egy ízben haladékok engedett. — Miről a vármegye közönségét, a f. évi június hó 30-án 4843. sz. a. kelt alispáni jelentéssel felterjesztett iratok visszaküldése mellett, további eljárás végett értesitem.

Budapesten, 1892. évi július hó 21-én.

A miniszter helyett:
Szalavszky Gyula, s. k.
államtitkár.*

Védekezés a kolera ellen.

Az emberiség legveszedelmesebb ellensége, a kolera közeledik. Meglehet, hogy elkerül bennünket, de nincsen kizárva az sem, hogy sokkal hamarabb meg fog jelenni, mint gondoljuk, minél

fogva résen legyünk, ne bizzuk el magunkat, nehogy az 1873-iki szomorú napokat újra át kelljen élnünk, midőn készületlenül talált bennünket.

Nem szabad megjedünk, várunk kell ezt a kellemetlen vendéget, de nem öbte tett kezekkel, hanem védelemre készen, mert minél jobban védjük magunkat, annál kevesebb kárt tesz köztünk.

Van a kolérának egy igen nagy barátja! a tisztátalanság, és viszont egy nagy ellensége: a tisztaság.

Tisztasággal legyőzzük, általa ajtunkat előle elzárjuk; tisztátalanság által magunkhoz érdesgetjük, tárt ajtót nyitunk neki. De a tisztaság alatt nem azt értjük, hogy csak külsőleg, a szemre legyünk tiszták, hanem tiszta legyen testünk, agyunk, ruhánk, szobánk, udvarunk, tiszta legyen az útca, tiszta a levegő melyet belélegzünk s a víz, amelyet iszunk.

Ma már nem szenved kétséget, hogy a kolera-beteg testében igen apró, csak igen erős nagyító üveggel látható kolera-csírák vannak, melyek a beteg testből kijutva, szennyben, mocskokban tovább tenyésznek, szaporodnak, bejutnak más ember testébe, ott újra kolérát hoznak létre és ez azután így megy tovább sok emberen keresztül.

Tisztaság mellett azonban a testből kijutott kolera-csírák megsemmisülnek, tehát más ember testébe nem juthatnak be és így új kolera-betegséget nem idézhetnek elő.

A kolérát magyarul hány-székelésnek nevezik, mivel a kolera-beteg hány és hasmenése van. Eme váladékokban van a kolera-csira. Megtörténik gyakran, hogy a beteg hányás közben ágyneműjét, vánkósát, lepedőjét, takaróját, fehér ruháját bepiszkolja, vagy hogy hasmenésnél ezeket bemocskolja. Ha most a hányás és hasmenés által így bemocskolt ágyneműt vagy fehér ruhát forró vízben erős lúggal azonnal kimossuk, akkor a csirákat megsemmisítettük, tehát ezek a kolérát nem terjeszthetik tovább. Ellenben, ha a beteget tovább is ezen hányadék vagy ürülék által bemocskolt ágyban és fehérneműben hagyjuk, akkor az ezekhez tapadt ürülékben jelen levő csírák megszáporodnak s valami módon az egészséges ember testébe bejutva, ott kolérát hozhatnak létre.

Vagy pedig megtörténik gyakran, hogy a beteg ágyából kihajolva, a földre vagy padlóra hány, ha ezt ott hagyjuk, vagy egyszerűen homokkal behintjük, vagy seprével szétmázoljuk, ekkor a csírák szintén megmaradnak és száporodnak; ha ellenben a padlót vagy földet fertőtlenítő szerrel erősen lemossuk, akkor a csirákat előltük, azok kolérát nem hozhatnak létre.

Legérszerűbb az edényekben, melyekben az ürületeket és hányadékokat felfogjuk, fertőtlenítő szert önteni, hogy úgy a kolera-csírák azonnal ártalmatlanná tétessenek, de még akkor se öntsük ki a váladékokat az udvarra vagy szemetdőmbra, hanem az udvar egy félre eső helyén, — távol a kúttól — egy gödröt assunk és ebbe ürítve, földeljük el.

A leghatalmasabb és legbiztosabb óvószert tehát a kolera ellen a tisztaság. Azért tartuk tisztán szobánkat, ne tiszta semmi-féle szemetet, port, a falakat gyakran kell meszelné és leporolni. Tiszta legyen udvarunk, szemét az udvaron meg ne türessék, a trágyát ki kell hordatni és fertőtlenítő szerrel időnként leönteni. Tiszta legyen az útca; az utcai szemetet gyakrabban össek kell söpörni és a városból távol eső helyre kihordani. Tiszta legyen vizünk, csakis friss ártézi vizet használjunk.

De a legnagyobb tisztaság mellett még egyebekre is kell ügyelni, nevezetesen mértéketlenül kell élnünk, vigyazunk kell, hogy meg ne hűtsük magunkat és nem szabad megjedünk, félni vagy celsüggedni.

Mértéketlenül legyünk mindenben; ételben, italban, munkában, multságban. Minden étel, a mely nincs megromolva és jól el van készítve, főzve-sütve, minden gyümölcs, amely jól meg van érve, chető. Csakhogy soha sem szabad gyomrunkat megterhelni.

Lehet inni friss tiszta vizet, bort, sört, sőt kevés pálinkát is. Szóval maradjunk azon

ételeink és italaink mellett, melyekhez szokva vagyunk.

Ha óvintézkedéseink dacára kolera-megbetegedés, az az valakinél hányás és hasmenés beállna, a beteget az egészségesektől lehetőleg el kell különíteni; a hol ez nem lehetséges, a hatóságnál a jelentést megtenni, a beteg kórházba-szállítása céljából. A hányás ellen apró jégdarabokat kell a beteggel nyelteni, a hasmenés ellen pedig, mely legtöbbször a hányást megelőzi, orvos tanácsát kikérni.

A kolera terjedésének meggátolására tehát a legerélyesebb fertőtlenítés, tisztaság, ételben, italban mértékletesség és jó adag bátorság szükséges.

Dr.

A tápéi mandátum.

Az oly sok zárva tart szült tápéi újabb képviselő-választási mozgalomban most az a meglepő fordulat állott be, hogy dr. Kelemen Béla főszolgabíró, kit csak imént kandidált a szabadalvúpart dorosmai értekezlete, a felajánlott s elfogadott képviselő-jeltségétől visszalépett.

Ezt az elhatározást a következő Nyilt levélben tudatja pártjával; melyet is azon megjegyzéssel közlünk: hogy minden szabadalvúpart választó-polgárnak elsőrangú kötelessége a párt győzelmét elősegíteni s így a most visszalépett jelölt hazafüi felhívása, hogy párthívei most már csatlakozzanak a dr. Léva y József zászlajához, bizonyára nem fog eredmény nélkül elhangzani.

„Nyilt levél

a tápéi képviselő választó-kerület szabadalvúpart polgárhoz.

Folyó hó 23-án Dorosm tartott szabadalvúpart értekezlet — melynek összehívása a »Szegedi Híradó« folyó hó 21-iki számában közhírré tétetett, — a választó-kerület összes közsegeiből megjelent kiküldöttek, a küszöbön levő országos képviselő választás alkalmával képviselő jelöltnék egyhangul engem kiáltottak ki. A szabadalvúpart központi végrehajtó bizottság főtisztelendő Kazaly Imre plébanus úr dorosmai lakos, értekezleti elnök értesítette a szabadalvúpart választók jelölő értekezletének egyértelmű megállapodásáról s a pártelnök, nagyméltósági Podmaniczky Frigyes báró úrtól a következő választ kapta:

»Főtisztelendő elnök úr! Ma vettem azon becses táviratát, melyben tudtomra méltóztatik adni alólírotnak, mint az országos szabadalvúpart elnökének azt, hogy a Tápén, Főtisztelendőség elnöksége által tartott szabadalvúpart értekezlet, a legközelebb megtartandó képviselői választás alkalmából dr. Kelemen Béla járási főszolgabíró kiáltotta ki jelöltéül.

Midőn az országos szabadalvúpart végrehajtó bizottsága nevében e tény feletti örömeimnek adnék kifejezést, kinyilatkoztatom, miszerint a végrehajtó bizottság részéről dr. Kelemen Béla a tápéi kerület szabadalvúpart jelöltéül elismertetik, — nem mulasztatom el felémíteni, hogy alig néhány órával ezelőtt Szegedről vettem egy táviratot, melynek értelmében képest ott a Burg Dénes úr elnöklöte által megtartott szabadalvúpart értekezlet dr. Léva y József urat kiáltotta ki jelöltül. — Miután dr. Léva y József e kerületben már egy ízben volt jelöltje pártunknak, jelöltiségét ezáltal is tudomásul venni kellett.

A végrehajtó bizottság azonban biztosan számít arra, hogy az így kétféle vált tápéi kerületbeli szabadalvúpart két töredéke, hazafias jóindulat által vezérve oda fog hatni tudni, hogy a két jelölt közül az egyik visszalépnék, egész erkölcsi és hazafias erejük latbavetése mellett a közmegegyezésleg megmaradt egy jelölt mellett fogja pártunk zászlójának győzelmét érvényre juttatni. Hazafias üdvözléssel stb.»

Tisztelt választó polgárok! Midőn f. hó 23-án a jelölő értekezletben önök kiküldöttei előtt megjelentem, azt jelentetnem ki, hogy rendelkezésükre állok s a jelöltséget elfogadom, jeleztem azt, hogy ezen elhatározasomnál egyrészt az az indok vezérel, — mert teljes meg-

nyugvást szerettem arra nézve, — hogy a mai viszonyok között pártunknak akkor van legtöbb kilátása a remélhető győzelemre, ha az ellenjelölt Sima Ferenc úrral szemben én lépek fel; másrészt, mert meg van bennem a szilárd elhatározás és akarat, hogy megválasztásom esetében a kerületet és vármegyénket a törvényhozó testületben méltón képviseljem s az élet minden viszonyában való eljárásommal az önkömgüstölő bizalmat kiérdemeljem és biztosítsam.

Ma kénytelen vagyok a jelöltségtől visszalepni. Az én eljárásomra ugyanis elhatározó iránnyal szab a szabadalvúpart elnökének fenti kijelentése, hogy a két jelölt közül az egyik visszalépjen, s az egész szabadalvúpart a megmaradt egy jelölt mellett csoportosuljon. Mint-hogy Lévy úr és az ő pártihvei nem állnak el az ő jelölésétől, a pártgyűlés érdekében én lépek vissza s erről a szabadalvúpart elnökét ma délelőtt 10 órakor távirati úton értesítem.

A képviselő-jelöltség elfogadása alkalmával örömmel indultam a választási harcba; a választás tisztasága lebegett szemem előtt, és tényleg semmi törvénytelen eszközt sem használtam volna megválasztásom érdekében; Sima Ferenc úrral szemben latba vetni akartam egyéniséget, bízam úgyünk igazságosságában s a választó közönség józanságában és bízam a sikerben is, melyet az önkömgüstölő támogatásán kívül elveim és intencióim tisztaságának köszönhettem volna.

Mikor zászlót bontottam, jeleztem: lángoló hazaszeretet, szabadalvúság, munkásság és szigorú kötelességérzet képezik programom alapját.

Ma a szigorú kötelességérzetet vizsgálásra kényszerít, a pártgyűlés érdeke teszi ezt kötelességemmé és én a pártgyűlésem előtt meghajlok.

Szerettem volna mint az önkömgüstölő vezére a bogtátni a szabadalvúság zászlaját, most pedig a párt közharcosai közé lépek és kérem önöket, hogy küzdjenek velem egy sorban pártunk győzelméért. Legyenek önök is a szabadalvúpart kötelességűdők közkatonaí s küzdjenek önök is a zászlóért, melyet most már Lévy József úr a saját erejével és befolyásával vesz a kezébe, és — ha kellett volna — támogatásuk az ő megválasztását pártérdekből.

Az irántam nyilvánult megüstölő, mert minden érdeket nélkül bízalomért az alkalommal is lekötöztetett mondok hálás köszönetet.

Melyek után hazafüü idvözlettel vagyok Szeged, 1892. július 28.

Dr. Kelemen Béla.

Ujdonságok.

Szentes, 1892. július 31.

— **Személyi hír.** Zsilinszky Mihály főispán a holnapi nap folyamán, a folyó hivatalos ügyek elintézése végett, pár napra hazajön horgosi birtokáról.

— **Vasútügy.** A szentes-vásárhelyi vasút építéséhez még a f. év augusztus havában hozzáfognak: ez a legörvendetesebb újság, melyet olvasóinkkal közölhetünk. A vasút-építő bizottság e tárgyban a f. hó 30-án tartott gyűlést a megyeház kistermében. A gyűlésen, a távollévő főispán helyett, Csató Zsigmond dr. alispán elnökölt és résztvett az érdekeltség majdnem valamennyi megbízottja. Első sorban is kimondta a bizottsági gyűlés, hogy a vállalati építkezésnek, ha fix megtakarítást biztosít, előnyit ad a házilag építkezés fölött. Ezután felbontott a beérkezett három zárt ajánlat, melyek közül Schwarcz Armin építési vállalkozó, a 90 ezer ft-foralmi eszközökre szóló költséglégitírányzat és 13 ezer ft-tartaléktöke betudásával 821 ezer ft-ért, Gregersen G. és fia, ugyanígy 851 ezer ft-ért; Gfrerer Miklós és társa pedig ugyanígy 775 ezer ft-ért ajánlották a vasutat kiépíteni. A legelőnyösebb ajánlat tehát ez az utolsó volt, mely 17 ezer forint megtakarítást biztosít és a végrehajtó bizott-

ság ezt az ajánlatot el is fogadta a szerződés alapjául, melynek elkészítésére és aláírására az érdekeltség részéről kiküldettek: Zsilinszky Mihály főispán, Csató Zsigmond dr. alispán, Stamer Sándor, Baksa Lajos dr. vásárhelyi polgármester, Kiss Zsigmond és Wimmer Károly. Határozatba ment, hogy a bizottság felterjeszté intéz a kereskedelmi minisztériumhoz az iránt: állapítania meg azt a fix összeget, melyért egyik kormányi műszaki közeg gyakorolná az építés fölött a felügyeletet és ellenőrzést. Egyúttal megke-restetik a nevezet minisztérium, hogy a szerződés aláírására a maga részéről szintén küldjön ki hivatalos közegét. A bizottság végül kimondta, hogy teljes erkölcsi erejével támogatni fogja az építési vállalkozót és mindent megtesz hatáskörében, hogy részére a már meglevő két vicinális vonalrésznél, az anyagok szállítási díja tekintetében ugyanazon előnyöket biztosítsa, miket az álamvasutaknál élvez. Az építést a vállalkozó már augusztus hóban tartozik megkezdeni és a vasutat a jövő 1893. év május 31-én kell átadnia a forgalomnak. Óvadéku 40.000 ft-ot köteles lenni.

— **Légyvesztő.** Lapunk legutóbbi számban közöltük a hozzáuk beküldött berettyóújfalui levelet, mely hirt ad arról, milyen fogadtatásra lett ott vármegyénk hazugságban utazó két vándorapostola: Sima Ferenc és Hegyi Antal, mikor ott jártak, kísérletet tenni egy kis antikváros fókavásárra. Most a Nagyváradon megjelenő Szabadság című politikai napilap f. évi számból vesznék át egy hirt, mely szintén a mi derék (?) hazug apostolaink ellen irányul és jó adag légyvesztő hint a csongrádi demagóg páter újja elé, ahogy az a betolakodók ellen dukál.

A nagyváradai laptárs így ír:

»A b.-újfalui mandátumra sok embernek fáj a foga. A berettyóújfalui választó kerület függetlenségi és 48-as választóit f. hó 31-én, vasárnap délelőti 10 órára, a városháza nagytermében tartandó pártértekezletre hivta össze Szabó Bálint elnök és Kovács Ferenc jegyző. A meghívón még ezek olvashatók:

»Figyelemztetjük pártunk tagjait, hogy miután hivatalon vándorapostolok járnak a kerületben, kik az eddig oly szép eredményekre vezetett egyetértést meg akarják zavarni s választóinkat egy másik párt kebelébe akarják terelni; óvakodjanak ígéretet tenni bárkinek mindaddig, míg az értekezlet meg nem tartatik, mely hivatta lesz az eszmei tisztázására, s a képviselő-jelölt személyének kitűzésére.»

Ugy értesülünk, hogy e hivatalon apostolok alatt Hegyi Antal, csongrádi plébános hibeit érték, akik Hegyinek Schuster pus-pókhöz intézett hírhedt levelét kinyomtatva osztják szét a faluban.»

— **A gimnáziumi bizottságból.** Szentes város gimnáziumi bizottsága a f. hó 29-iki gyűlésében foglalkozott Veszprémi Vilmos dr. lemondása és az az által szükségessé váló tanár-választás kérdésével. Hivatalosan nincs ugyan még a bizottságban tudomása arról, hogy Veszprémit Debrecenben választották meg tanárnak. A nevezett csak privátim tudata ezt a gimn. bizottság elnökével. Minthogy azonban a nyári szünet hátralevő idejében úgy a biz. elnöke, mint a gimn. igazgatója távol lesznek Szentesről, már most szükségesnek látta a bizottság meghatalmazni az elnököt, hogy nyomban, ahogy Veszprémi Vilmos dr. hivatalosan benyújtja lemondását, megtegye a szükséges intézkedéseket a megüresedett tanári állásra vonatkozó pályázati hirdetmény közzétételére.

— **Városi közgyűlés.** Értesülünk szerint Burian Lajos helyettes polgármester augusztus 4-ére közgyűlésre hívja össze a város képviselőtestületét. Nincs ugyan kifogásunk a helyettes polgármester e szándéka ellen. De emlékeztetünk rá, hogy annak ide-

jén, mikor Tasnády Antal dr. megválasztása ellen Simák főlebbezték, a derék Simahad nem akart tárgyalni a polgármester által összehívott közgyűlésen mindaddig, míg a választása ellen közbevetett főlebbezés, és ezzel a választás sorsa jögerősen el nem dől. Tudunkkal pedig Burian Lajosnak helyettes polgármesterré történő megválasztása ellen szintén főlebbezés adatott be.

— **Salánky-bankett.** Salánky József dr., a helybeli kir. járásbíróshoz kinevezett egyik albiró a f. hó 17-én búcsúzott el Zombortól, hol eddig hasonló minőségben működött. Távozása alkalmát a zombori bírói kar és jogászvilág megragadta, hogy a közbecsülésben álló férfiú tiszteletére búcsú-bankettet rendezzen, amelyről, úgy mint az onnan hozánk költöző albiróról az ottani lapok melegen emlékeznek meg. E megemlékezéshez közül közülük a »Bácska« című zombori lap-társunkét, az »Albáki«-ban. »Távozó aljarbíránk Salánky József tiszteletére adott jogász-vacsorán, e hó 17-én, a helybeli jogászvilág majdnem teljes számmal megjelent. Mintegy 30-an vettek részt a jól sikerült banketten, melyen fesztelen jókedv uralkodott. Az első felköszöntőt Dömötör Pál járásbíró mondotta, éltetvén Salánkyt, ki úgy szakértelmével, mint előzőleg kedvező modorával nemcsak kartársainak s az ügyvédeknek szeretetét érdemelte ki, hanem mindazok tiszteletét viszi magával, akikkel érintkezett. Utána Széchenyi törvényszéki elnök, poharát ürítvén a helybeli bírói és ügyvédi karra, ez alkalommal talán először megvilágoztott összetartozandósági érzetere, melynek tartósságot és bensőséget kíván. Majd az ünnepelt búcsúzott el a meleg és érdekteljes szavakban karsársaitól s az ügyvédek kartól. Alföldy Árpád dr. az ügyvédek nevében mondott ékes tőszót Salánkyra. A tarsaság jó zene, jó vacsora és vig poharazás mellett pompásan elmulatott sötét éjjel utánig, s hogy a jó hangulat még sok tőszót esalt az ajkakra, azt felesleges mondanunk. A búcsúzó Salánkyknak mi is őszintén minden jót kívánunk új hazájában.»

— **Helyettesítés.** Zolnai Károly főgimn. igazgató mai napon Erdélybe utazott, hol egészségének helyreállítása céljából 3 hetet tölt. Ez idő alatt az igazgatói teendőket Balázsovits Norbert gimn. tanár fogja végezni.

— **Előkészület képviselő-választásra.** Vármegyénk központi választómánya a f. hó 29-én délelőti gyűlésezett Csató Zsigmond dr. alispán elnöklete alatt, hogy a Sima Ferenc mandátumának megcsomósítása folytán a tápéi kerületben szükségessé vált újabb orsz. képviselőválasztásra megtegye az előintézkedéseket. A választómány a tápéi képviselő-választás napjaul a f. év augusztus 11-ét jelölte és választási elnökül Csató Zsigmond dr. alispánt, helyettes elnökül Albertényi Antalt, jegyzőül Mátéffy Kálmánt, helyettes jegyzőül Zsarkó Ferenczet küldte ki. A választó kerületek községei, a választómány megállapodása értelmében, a következők sorrendben szavaznak le: 1. Tápé, 2. Szévényháza II, 3. Dorosma, 4. Algyó, 5. Sándorfalva, 6. Horgos és 7. Kis-telek választó polgárai.

— **Ártézi kút Dorosmán.** Dorosmán is lesz már artézi kútja. A község képviselő-testülete ugyanis, a f. hó 28-án tartott közgyűlésében 10,000 ft-ot szavazott meg egy artézi kút költségeire. S minthogy a fölöttes törvényhatóság e határozatot bizonyára helyben fogja hagyni, Dorosma nemokára szintén élvezni fogja a jó forrasvíz áldását.

— **Jutalomjátékok.** Szintársulatunk két kiváló tagjának lesz a hét folytán jutalomjátéka. Keden KISS Jánosé, aki egyike a legértelmesebb vidéki színészeknek és aki jutalomjáték ujdonságot, a »Villars dragonyosa« című remek zenéjű regényes víg operát választotta; csü-

törtökön pedig a társulat kedves primadonnája **Bácskay Julcsa**-é, a ki a **Fatinicza** operett címszerepében lép fel mint jutalmazandó. Ez operett oly rég ideje adatott szinkörünkben, hogy a mai nemzedék előtt szinte ujdonság számba megy és hiszünk, hogy közönségünk tömeges pártfogásával fogja megjutalmazni a jutalmazandókat.

— **Háromszori virágzás.** Balázsovits Norbert főgimn. tanár kertjében egy fiatal almfa az idén már harmadszor virágzik. Ez a természeti jelenség annál különösebb, hogy az almfa ez évi tavasszal lett mostani helyére átültetve s nemcsak hogy kiheverte az átültetést, hanem a harmadszori virágzás mellett a második virágzásból eredt gyümölcs is szépen fejlődik.

— **Népünnep.** A kereskedő ifjak egyesületének mai népünnepére olyan nagyszabású intézkedéseket tett a rendezőség, hogy a dús anyagi és ezzel járó erkölcsi siker szinte elmaradhatatlan. Leleményesen összeállított, változatos, gazdag program teszi e népünnepet vonzóvá, amelynek keretében mindenki megtalálja szórakozását, mulatságát. Különösen érdekes lesz az éjeli 11 órakor kezdődő hangverseny, amelyben színtársulatunk több jeles tagja vesz részt. E hangverseny műsorozata a következő: Nyitány, előadja a színházi zenekar; Szavalt, előadja **Tasnády Imre**, Népdalok, éneklé **Bethleni László**, Desperát úr, monológ, előadja **Szilágyi Dezső**, Nagy ária a Hugonották dalműből, éneklé **Juhász Ilona**, zaradék a színházi zenekartól. Fényesnek ígérkezik a tűzijáték is, amely **Zsoldos Ferenc** gépészmérnök rendez és melyhez a pirotechnika legújabb és legvaltozatosabb réppentyűit szereztek be. Végül megemlítjük, hogy éjjel két helyen lesz a népünnep alkalmából táncvigalom. A volt iskolaépület előtt emelt díszes sátorban zartkört, a fürdőépület előtti téren pedig néptáncmulatság, mely utóbbinál a belépőjegyek ára férfiak részére 40 kr., nők részére 30 kr.

— **Véres verekedés Dorosmán.** A választási heccék, korcsmabeli riadalmakkal, véres-rekedéssel megindultak már a kunok között. Simon Balázs korcsmájában történt meg az első ünnepélyes aktus, ahol késsel és bottal tették harcz- és esetleg szavazat-kepteleonné **Polyák Gabort**. Öten támadtak rá, akik közül kettőt nem ismert. A harmat letartóztatta a csendőrség. Ezek **Maróti Ferenc**, **Lajkó Kálmán** és **Lajkó Mihály**. Mindhárom bent ül már a csillagbörtönben. Az elfogott garázdálkodók, kik ily módon akarnak másokat megfosztani a szavazati jogtól, mindhárom **Simapártiak**.

— **Adózók figyelmebe.** Az új városi szervezeti szabályrendelet értelmében, az artéri adó a f. évi augusztus 1-től, tehát holnaptól fogva, nem mint eddig a városi közpénztárnál, hanem a községi adópenztárnál fizetendő. Felhívjuk e köztölményre az artéri adót fizető birtokosok figyelmét.

— **Elítélt apagyilkos.** A szegedi törvénszék a f. hó 29-én tárgyalta a szentesi apagyilkos, **Szigeti Lakos Antal** bűnpörét és 5 évi fegyházra ítélte a gyilkos fiút.

— **Színházi műsorozat.** Gazdag és változatos műsorozat az, melyet **Csóka Sándor** színingázató e hétre összeállított. Ujdonság véges-végig, a színműirodalom legjelesebb termékeiből, mik közül 5-öt bérlhetben ad a társulat, olyan előzőkenység, amellyel alig egy igazgató van a bérlő-közönség iránt. Holnap, hétfőn, bérlet 7-ik számban, a korán elhunyt kitűnő drámáiról, **Csiky Gergely** utolsó műve, »**Az a tyafiak**« kerül színre, itt először; kedden **Kiss János** jutalmára: »**Villárs dragonyosai**« regényes víg opera, itt először; szerdán bérlet 8-ik számban, **Szárdu** világhírű színműve: »**Thermidore**«, közkívánatra másodsor; csütörtökön, a társulat primadonnája **Bácskay Julcsa** jutalmára »**Fatinicza**« operett, mely nálunk ez idő szerint szintén ujdonság számba megy; pénteken, bérlet 9-ik számban **Bisson** kacagató vigjátéka, »**Pont-Biké** család, minden vidéki színpadot megelőzően itt először; szombaton

bérlet 10-ik számban »**Morilla**« regényes víg opera, itt először; vasárnap, bérlet 11-ik számban **Rátka** y **László** kitűnő népszínműve, »**Felhő Klárie**«. Hiszünk, hogy közönségünk kellő méltánlyással lesz a törekvő színtársulat és igazgató előzőkenysége iránt és az e heti előadások mindenike telt ház előtt folyik le.

— **Sanyaróék sorsa.** Egy kis nyáreji meglepetésben részesítette a tekintetes városi tanács bölcs atyáskodása a városi hivatalokban alkalmazva levő napdijszokat a f. hó 29-én. A helyettes polgármester előterjesztésére ugyanis, tekintettel arra, hogy az új statutumban előírt személyzetszaporítás a legutóbbi választással tényleg megtörtént, határozott hozott a nemes tanács, hogy a városi hivatalokban működő valamennyi napdijszt, számszerint 16-ot, elbocsátja augusztus 1-én. A határozat már kézbesített Sanyaróéknak, akik most már, ha úgy tetszik, világga mehetnek. A tanácsi határozatban a legfurcsább az, hogy a rendőrségnél alkalmazva volt napdijszokat is elbocsátja, holott az új statutum szerint való személyzetszaporítás itt még nem vitetett keresztül.

— **Fakereskedők figyelmebe.** A helybeli kir. járásbírósfő. évi tűzfia-szükségletének beszerzése céljából, a f. évi augusztus hó 7-én ajánlati versenytárgyalást tart **Geál Sándor** kir. járásbíró hivatalos helyiségében. Felhívjuk e körülményre fakereskedőink figyelmét.

Irodalom.

Az Athenaeum Közi Lexikona. A tudományok enciklopédiája, különös tekintettel Magyarországra. Szerkesztői: **Dr. Acsádi Ignác** Budapest, 1892. A most megjelent huszadik füzettel, mely az eddigieknél még fényesebben van kiállítva, a szép és hasznos vállalat felerészé forog már közkezés és a nagy siker, melyet a pontosan haladó munka a közönség felkarolása alakjában arat, ezen új füzettel csak fokozódni fog. A huszadik füzet három mellékletet tartalmaz, azok egyike »Magyar disztimények« címe alatt húsz szebbnél szebb mintáját közli a színes magyar stílus disztiményeknek. Ezen képtábla kivitele és összeállítása oly kiváló szerencsésen sikerült, hogy nem csak egy Lexikonnak, hanem bármely disztiműnek is dicséretére válnék. A mellékletek ezenkívül a Haditengerészet és a Címerek tábláit nyújtják világos összeállítással s szép nyomással. A szöveg Kisorolási Ügylet — Közutak közti cikkekkel tartalmazza. Az anyag beosztása is jelesen sikerült, mert — mint látjuk — az első kötet a következő (21.) füzetben befejezést nyer és nem sokára azok, kik fizetes munkát jártni nem szeretnek, az első kötetet készen kövte is beszereshetik. Összesen 40 füzetre fog terjedni: egy füzet ára 30 kr. A legcélszerűbb 20—20 füzetre hat forintjával előfizetni, mely pénz az Athenaeum könyvkiadóhivatalához, Budapestre küldendő. Kapható különben minden könyvkereskedésben is.

Vértesi Gyulától, »**Debreceni Ellenőr**« szerkesztője, »**Sebek**« cím alatt a jövő hó elején egy kötet elbeszélést fog megjeleni. Őt hosszabb elbeszélés lesz a kötetben: Megölt lélek. Becsületes ember. Az idealista. Lajos úr hangulatai. Egy gyöngé pillanat. A kötet 15 sűrűn nyomott íven fog megjeleni s megrendelési ára füvze 1 ft 50 kr., diszkötésben 2 ft 50 kr., bolti ára pedig füvze 2 ft, diszkötésben 3 ft lesz. Megrendelhető a szerzőnél Debreczenben.

Színház.

Alig-alig akar nekimelegedni közönségünk a színházbajárasnak úgy, ahogy ezt korábbi évekből tapasztaltuk, mikor szinkörünk a vándorműszak egyik legmelegebb fészke, biztos meintsára volt a reá mostoha nyári évadban. »**Rip van Winkler**«, **Plankett** gyönyörű zenéjű regényes operettje üres ház előtt kerül színre szerdán és nem csoda, ha a színészek a tátongóan üres nézőtér láttára

elkedvetlenednek, ami pedig mindég az előadás rovására esik.

Nem is volt a szerdai előadás erkölcsi siker dolgában sem gazdagabb, mint anyagi-ban. **Bethleni (Rip)** baritonjának különben is magas fekvésű ez a parthi, hozzájárult még kedvetlensége is, hogy a szerepét jóformán eljette. Annál kedvesebb, megragadóbb volt partnere, **Juhász Ilona (Lizbet)** éneke s rajta kívül ez estén még **Iványi (Derrick)**, **Szilágyi (Nick)** és a két gyermekszereplő érdemelnek említést.

Csütörtökön **Dobsa** történeti tragédiáját, »**Hunyadi László**«-t már valamivel nagyobb közönség nézte végig, mint »**Thermidore**« első előadását. Igaz ugyan, hogy a hazafias tárgyú tragédiát iránt a mai kor általában nem bir már érzékkel, de ez az előadás, jeles voltánál fogva, bizony teltebb házat érdemelt volna.

A szereplők közül első helyen kell emlitenünk **Csóka né Almassi** Juliát (**Ronov Ágnes**) és **Rónait (V. László)**, kik erősen kimagaslottak környezetükből.

Mesterkéletlen, egyszerűségében közvetlen hatású alakításuk, dikciójuk a drámai művészet kiválóbbjaivá avatja őket és mindég rokonszenves megjelenésük önkéntelen meghódoltatja nekik a közönséget. Az utolsó felvonásbeli mérgezési jelenet, a király lelkiismeret-furdalása, majd kínos haldoklása, mind mesterien volt megjátva.

Mellettük kiténtek még **Kiss (Garánador)**, **Kissné (Szilágyi Erzsébet)**, **Mikéy (Szilágyi Mihály)** és **Bethleni (Hunyadi László)**. Igen rokonszenves volt **Juhász Ilona Hunyadi Mátyása**; **Nagy Katicza** pedig **Mária** szerepében aratott tapost nyílt színen, az örülesi jelenetnél. Nagy tetszéssel fogadta a közönség a királyi esküje szép csoportozatát.

Pénteken a »Madarász« operettet ismételte a színtársulat, ami szerencsés gondolat volt az igazgatótól, mert e darab fülbemászó, kedves zenéje vonzóerővel van a közönségre, mely most is szépen megtöltötte a szinkört.

Az előadásról különben csak ismételnünk kellene mindazt a jót, amit első alkalommal elmondtunk. E helyett hát inkább annak a konstatalására szoritkozunk ezúttal, hogy a második előadás sceneriaja, diszletei sokkal szebbek voltak mint az első-é, ami csak emelte a külső sikert.

Tegnap, **szombaton** **Konti J** szépenzenéjű operettje, »**Az eleven ördög**« ment, mellyel e zeneműszerző először tünt fel a budai színházban.

Néhány éve, hogy nálunk ez operettet nem adták, melyet pedig szívesen nézünk végig nem csupán mulatóttá messzözövése, hanem szép és kellemes zenéjéért is.

Az előadás tehát jóformán ujdonság-számba ment és a közönség sűrűn tapsolta kedvenceit: **Bácskay Julcsát** (vicomte), **Juhász Ilonát** (Hermin), **Bethlenit** (Grévin szabó), **Mikéy-t** (Desperier) és **Szilágyi-y-t** (Pomponius). Utóbb nevezettek bőségesen is gondoskodtak a közönség kacagtatásáról, mely félig megtöltötte ezúttal is a szinkört.

Holnap, korán elhunyt kitűnő drámáiról, **Csiky Gergely** utolsó társadalmi színműve »**Az a tyafiak**«, szerdán pedig közkívánatra másodsor »**Thermidore**« Szárdumesteri alkotása kerül színre. E két előadásra különösen felhívjuk a közönség figyelmét.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentés, 1892. július 31.

Minél többen csepelenek és nyomtatnak gazdánk közül, annál rosszabbnak mutatkozik az ideai termék; 3—4—5 mmásáról lehet hallani holdanként, a minőség pedig 74—75—76 kilós. Most látható már, hogy kilátásban volt termésünk 50—60%-a veszett el.

Kukorica termésünk nagyobb része, a nagy szárazság miatt már szintén veszendőben van.

Gabona-üzletünk tartósan lanya; az árak semmit sem változnak.

Az árak a következők:

Ó-búza mm. 8 ft.

Uj-búza mm. a minőséghez képest 7 ftrttól 7 ft 30, 7 ft 50 krig.

Kukorica köble 5 ft.

Árpa köble 4 ft 20 kr.

Zab köble 3 ft 20 kr.

Szalonna mm. 42 ft.

Hízott sertés tiszta vágásra 42—44 kr.

Vasúti menetrend.

Budapest—h. szt.—márton—szentesi vonal.

Budapest—Szentés.

Budapestről indul 8 ó. 25 p. reggel, 9 ó. 30 p. éjjel. Szolnokra érkezik 11 óra 28 perc délelőtt, 12 óra 35 perc éjjel.

Szolnokról indul 11 óra 47 perc délelőtt, 3 óra 51 perc éjjel.

Szentesre érkezik 4 ó. délután, 8 óra 13 perc reggel

Szentés—Budapest.

Szentesről indul 5 ó. 35 p. éjjel, 12 óra 05 p. d. u. Szolnokra érk. 9 óra 44 p. d. e., 4 óra 17 p. d. u. Szolnokról indul 11 óra 22 p. d. e., 4 ó. 47 p. d. u. Budapestre érkezik 1 óra 20 perc d. u., 8 óra 4 perc éjjel.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátyffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Hirdetmény.

Melynél fogva közhírré tétetik, hogy Szentés város ujonnan alkotott szervezési szabályrendelete értelmében 1892. évi augusztus hó 1-ső napjától kezdve az árteri költségek kezelése a városi adóhivatalnál történik és nem a közpénztárnál, mint eddig történt.

Minél fogva felhívom az adózó közönséget, hogy 1892. évi augusztus hó 1-ső napjától kezdve az árteri költségek előírása, azok fizetése és ezzel kapcsolatos egyéb ügyek elintézése végett a városi adóhivatalhoz forduljon.

Szentésen, 1892. évi jul. hó 30-án.

SULCZ KÁROLY,
adóügyi tanácsnok.

3—1

Egy jó forgalmú fűszerüzlet

élenk helyen, szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt erre nézve e lap kiadóhivatala.

Ónody Géza

I. tized 182. sz. alatt levő háza eladó, esetleg b é r b e kiadó. Ertekezhetni a tulajdonossal.

Haszonbéri hirdetmény.

Gróf Károlyi Sándor úr ó nagy-méltósága csere-szent-lászlói (Nagy-Királyság) birtokából f. évi október hó 1-től tíz évre, több bérletek mind ki-tűnő minőségű szántóföldek vannak haszonbérbe kiadók, és pedig: 109¹⁰³/₁₆₀₀ hold, — 98⁹⁸ hold, — 98⁹⁸ hold, — 126⁵⁹² hold, — 84 hold és hat 50 holdas részlet.

Esetleg ezen területek egy évi bérletre is kiadók szabad gazdálkodás mellett, vagyis 40% őszi, — 20% tavaszi és 40%-től tengeri vetethető, — a takarmány és szalma elhordható.

Továbbá jövő évi ápril 1-től, egy vagy több évre a terehalmi legelő-kaszálókából egy 431 és egy 500 holdas terület adatnak ki haszonbérbe.

Bővebb felvilágosítással az uradalmi p é n z t á r n o k szolgál Kis-Királyságon. U. p.: Békés-Bánfalva.

Epilepsia

(nehézkör)

visszaesés nélkül gyógyítható.

Ezerek bizonyítják a tudomány e csudálatos sikerét.

Kimerítő értesítésű tudakozódások, mikhez válaszbellyeg mel-lékendő, a következő címre ké-retnek: 13—2

•Office Sanitas•, Páris
30, Fauburg Montmartre.

Uj zsákok

6—4

használatra, jutányos díjtételek mellett adatnak ki a cséplés alkalmára Weisz Bernátné I-ső tized 267. számú saját házánál.

Eladás és haszonbérbeadás.

K. Szabó Lajosnak a vasúti fő-út-cában levő házánál 2 padolt szoba kiadó és azonnal átvehető. Ecseren 60 hold földje eladó, Mágocs-parton pedig 20 hold szintén eladó. — Értekezhetni mindezekről fentjelzett háznál.

116.1892. szám.

Meghívás.

Az 1891. évi XVIII. t. c. alapján, a kereskedők, iparosok és gyárosoknál alkalmazottak betegség esetén leendő segélyezése céljából Szentesen megalakítandó kerületi betegsegélyző pénztár megalakítása ügyében felhívom úgy a Szentés városában lakó összes kereskedő, iparos és gyáros urakat, valamint az ezeknél alkalmazottakat, hogy a tagsági-díj fizetés alapját képező átlagos közönséges napibér megállapítása végett a kereskedők, iparosok és gyárosok, az 1892. évi augusztus hó 7-ik napján délelőtt 9 órakor, az alkalmazottak pedig délután 3 órakor, a túl a kurcán levő városi közgyűlési teremben megjelenni sziveskedjenek.

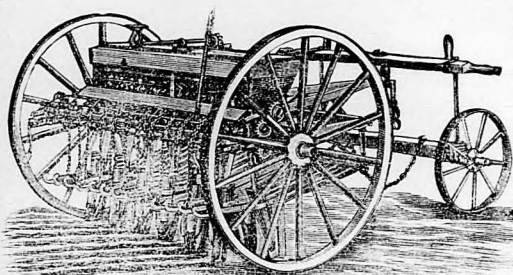
Szentésen, 1892. július hó 29-én.

Nyiry Gyula,
városi tanácsnok.

2—1

özy. Dobosy Ferencné

szt.-mártoni országúton levő szélmal-mához gyakorlott molnár mestert keres azonnali alkalmazásra. — Ertekezhetni vele ez íránt I. tized 405. sz. lakásán.

Nicholson W. Fülöp

és társai

uj szabadalm.

SIMPLEX

sorvetőgépe

merítőkerékkel.

Vezérképviselője: Horváth és Herceg Budapest.

A sárvári sorvetőgépversenyen 7 versenyző gép közül Nicholson W. Fülöp és társai Simplex sorvetőgépe a gép legjobb munkája, legcsekélyebb vonó erő szükséglete, legegyszerűbb kezelhetősége és szerkezetéért az első díjat: arany dísz-oklevelet és a vetőgépek után nyert termésnél legnagyobb eredményért az első díjat, aranyérmét nyerte.

A Simplex vetőgép pontos és szabályos vetése folytán a vetőmag 12-szerese termeltetett; a második díjat nyert gép vetése csak a vetőmag 8-szorosát eredményezte.

3—1

Raktár Szentésen Polatsek Ferdinándnál

a zsidó templommal szemben, a hol ezenkívül mindennemű gazdasági gép gyári áron és részletfizetésre is kapható.

Hirdetmény.

Van szerencsém a jogkereső közönség b. fudomására hozni, miszerint **ügyvédi irodámat Szathmáry Ede ügyvéd úr kurcaparfi útcai I. fized 454. számú házában megnyitófiam.**

Dr. Purjesz János,
ügyvéd.

3-3

Hirdetmény.

Nagy újvárosi pusztán, Kánitzer Gyulánál több épület, továbbá egy 36" kétjárátú malom kövekkel együtt, több eke, borona, szeker és egyéb gazdasági gép és eszköz, szabad kézből, jutányos áron eladó.

Értekezhetni vele ugyanott, a pusztán.

3-2

Üzleti értesítés.

Van szerencsém a n. érd. közönség b. tudomására hozni, hogy a **Dósa Béla gyógyszerész úr házában levő, Robicsek-féle fűszerüzletet** átvettem és egyidejűleg ujonnan, gazdagon berendeztem.

Ehez képest üzletemben nem csupán mindenféle fűszer, (cukor, kávé, rizs, só stb.) hanem minden egyéb háztartási cikk, évadszerű élelmiszerek, sajtok, szalámi, továbbá mindennemű italok, jégbehűtött palacsör, borok, szirmiai szilvórium, konyak és likőrök, kiválóan finomított amerikai petróleum stb. — mindenkor pontos kiszolgálásban, a legjutányosabb árban kaphatók.

Üzletemet a n. érd. közönség becses pártfogásába ajánlva Szentesen, 1892. július hó

tisztelettel:

Schiller Hermann M.,
fűszer-kereskedő.

3-1

Üzletemben egy jó házból való fiú **tanoncúl** azonnal felvétetik.

Bükk- és tölgy-tűzifám

megerkezett és eredeti ölezésben a Tiszaparton, vagy házhoz szállítva a legjutányosabb áron kapható.

Akáczfával

pedig folyton szolgálhatok **Sonnenfeld Sámuel.**

Piti Pálnak

kajáni hat fertály tanyaföldje haszonbérbe adandó; a nagyhegyi 5/10 hold szőlője pedig, kisebb részletekben is, örök áron eladó. — Ertekezhetni a tulajdonossal, I. t. 547. számú házában. 3-3

Uj zsákokat

spárgával ellátva kölcsönöz olcsóbb áron, mint bárhol **WEISZ J.,** Nyiry S. vaskereskedésével szemben.

Stammer János

I. tized 137. szám alatti házában egy 2 szoba, konyha kézi-fáskamra és nádas padlásból álló, kertről nyíló utcai lakás Szent-Mihály naptól vgy azonnal is haszonbérbe adható.

Hirdetés.

Nyiri Gerzson rőfös-és sirkó üzletében 2, jó házból való fiú gyakornoknak azonnal felvétetik. 3-3

Ujdonságok

Tourista-íngek

szövetek, a legjobb anyagból, egyszínűek vagy csikosak, széles kihajló gallérral és két mell-zsebbel, teljes nagyságú, kintőnön készitve drbja 1 fnt 20 kr.

Selyem öv

1 mtr hosszú, 6 cmtr széles, ezüstözött kettős kigyócsattal, drbja 50 kr.

Tourista-kalap

nemezéből, széles selyemszalaggal és tűzéssel, drbja 2 fnt.

Tourista-nyakkendő

3 drb. 1 fnt.

Utánvétellel küldi:

STORCH EMIL,
Bécs, I. Salzgasse 117. szám.

10-1

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

+ a +

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő cs. és kir. fensége

József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu * A borok színét nem változtatja. Természetes ízt kellemessé teszi

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbán a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyuvize.

Vegyelmezve

Dr. LENGYEL BÉLA

egyetemi tanár

úr által.

Mánjva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztési- és húgyeső-szervek hurutos bántalmainál; hatásosan gyógyítja a Rhachitis-, görvély-, vese- és köszvény-bajokat, épen használható a tagok csúszó bajainál, gyermekeknél meggátolja a túlságos gyomorsavany-képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsavtartalmánál fogva ezen üdítő savanyuviz a legkellemebb izzel bir s borral használva igen nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, épen mint hazánkban, általában s a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerertárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR

ÉDESKUTY L.,

cs. és kir. és szerb kir. udvari ásvány-viz-szállítónál
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

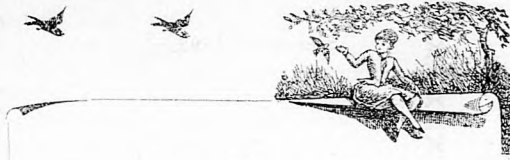
A „SZENTES ÉS VIDEKE” KÖNYVNYOMDÁJA

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMÉRLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Névjegyek
közönséges — — 50 król
aranyzegélyű — — 1 fittal
félárú 100 darab

Hírszemlelési
Értekezési kártyák
széles körűben

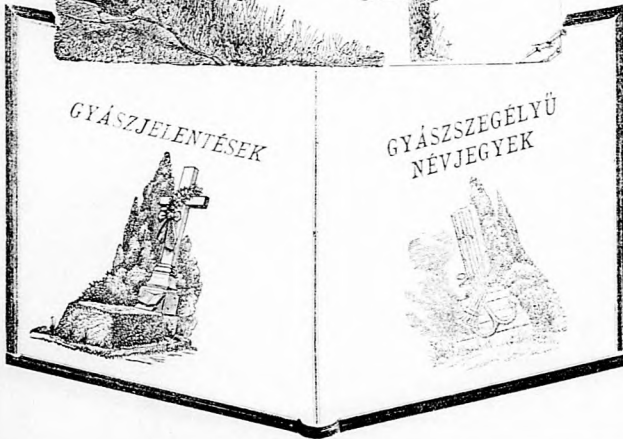

Montyói
Báli Meghívók, Tánczrendek

Diszckmányok
Szalag-aranyozás

Diszmunkák
több színnyomásban is

GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZZEGÉLYŰ
NÉVJEGYEK

RAKTARON:
ÜGYVÉDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖTELEZVÉNYEK
ADÓINTÓ-
CZÉDULÁK
JUTÁNYOSÁRBAN

SZÁMLÁK
LEVÉLPAPIROK ÉS
BORÍTÉKOK
JEGYZÉKEK
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

„SZENTES ÉS VIDEKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
(SONNENFELD SÁMUEL ÚR HÁZÁBAN) I. T. 306. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

